

27. 5. 2013

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Amnestie tak trochu jinak, aneb může odsouzený doplatit na amnestii?

Téma amnestie, a konkrétně amnestie presidenta republiky ze dne 1.1.2013, vyhlášená pod č. [1/2013](#) Sb., byla na začátku roku, a tak trochu stále je, mediálně poměrně zajímavým tématem, byť s argumentací neustále omílanou různými laiky i odborníky. Společenský konsenzus je v této otázce nastaven poměrně negativně a prezident republiky našel jen velmi málo zastánců. I já se řadím ke kritikům tohoto kroku, nicméně ve své praxi jsem se setkal s poměrně kuriózními případy, kdy odsouzeným amnestie nepomohla, ale uškodila, a tím nemíním odsouzené, kterým pobyt v teple vězeňské cely v chladných zimních měsících vyhovoval, či vyhovuje celoročně. Jak je to možné se pokusím vysvětlit v tomto článku a zjevně nepůjde o zcela ojedinělý případ.

Nejprve si musíme osvětlit co to vlastně ta amnestie presidenta republiky je. Dle právního slovníku je **amnestie** akt presidenta republiky, kterým hromadně promíjí nebo zmírňuje tresty (resp. jejich důsledky) uložené určitému okruhu pachatelů trestných činů, anebo nařizuje nezahajovat či zastavit jejich trestní stíhání [čl. 63 odst. 1 písm. j) Ústavy, § 11 odst. 1 písm. a) tr. řádu]. Na rozdíl od milosti presidenta republiky se amnestie vztahuje na blíže neurčený okruh osob, které splňují jí stanovená kritéria, popř. kritéria, k nimž lze individuálně přihlídnout. Právo udělovat amnestii má prezident republiky, jeho rozhodnutí vyžaduje spolupodpis předsedy vlády nebo jím pověřeného člena vlády, za rozhodnutí odpovídá vláda.[1]

Obdobně potom amnestii vnímají i další autoři, kdy hovoří o tom, že amnestie (spolu s milostí) jsou instituty jak ústavněprávní, tak trestněprávní povahy, jejichž podstatou je ústavní oprávnění presidenta republiky nařídít, aby se trestní stíhání nezahajovalo nebo se v něm nepokračovalo nebo byly prominuty či zmírněny uložené tresty a aby byly odstraněny nepříznivé důsledky trestních rozhodnutí. Z hlediska rozlišení jejich ústavněprávní a trestněprávní povahy je zřejmé, že až do doby vyhlášení amnestie (resp. udělení milosti) se jedná o institut práva ústavního, neboť úvahy o udělení milosti či vyhlášení amnestie leží mimo oblast trestního práva. Teprve po vyhlášení amnestie či udělení milosti spadá proces zabezpečení realizace těchto rozhodnutí hlavy státu do oblasti práva trestního.[2]

Podle obsahu amnestie se rozlišuje:

- **agraciace** jako prominutí nebo zmírnění pravomocně uloženého a zatím nevykonaného trestu, jeho zbytku nebo některého z více vedle sebe uložených druhů trestů,
- **rehabilitace** jako prominutí nebo zmírnění následků odsouzení (zejména předčasné zahlazení již vykonaného trestu) a
- **abolice** jako nařízení, aby se nezahajovalo, a bylo-li již zahájeno, aby se zastavilo tr. stíhání (zastavení tr. stíhání).

Rehabilitace má za následek vznik fikce o neodsouzení, agraciace je spojena s takovou fikcí jen v případě, je-li to v rozhodnutí presidenta výslovně stanoveno. V jednom rozhodnutí o amnestii může být obsaženo i více z uvedených variant.

Amnestie je zpravidla vyhlášována při významných příležitostech a rozhodnutí o ní se uveřejňuje ve

Sbírcе zákonů. Aboliční rozhodnutí prezidenta republiky je aplikováno rozdílnými orgány (státním zástupcem a soudem) v závislosti na stadiu trestního řízení. O tom, zda a do jaké míry je osoba, již byl pravomocně uložen trest, účastna amnestie (agraciace), učiní rozhodnutí soud. Byl-li na podkladě amnestie zcela nebo zčásti prominut trest jen za některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný trest nebo souhrnný trest, který nebyl dosud zcela vykonán, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy amnestii nedotčené (§ 368 a 370 tr. řádu).[3] V rozhodnutí o amnestii ze dne 1. 1. 2013 prezident republiky využil možnost abolice (čl. II), agraciace (čl. I. odst. 1 a 2, čl. III., čl. IV. odst. 1 a 2) i rehabilitace (čl. I. odst. 3, čl. IV odst. 3).[4]

Text předmětné amnestie ze dne 1.1.2013 je poměrně stručný, což na jednu stranu umožňuje přehlednost, na druhou stranu řadu pojmů či postupů nedefinuje ani nevymezuje, což bohužel vede k nejasnostem při její aplikaci a k nejednotnosti výkladu. S ohledem na mimořádnost a nárazovost tohoto institutu, jakož i různé znění amnestii v minulosti, nelze na výkladové problémy konkrétní amnestie často ani reagovat prostřednictvím existující judikatury (která je poměrně skromná) a s ohledem na pojetí tohoto institutu, kdy rozhodnutí soudu má spíše deklaratorní charakter k rozhodnutí prezidenta republiky, nelze ani vyčkat konkrétního rozhodnutí vyšších soudních instancí, které pokud přijde tak „s křížkem po funuse“.

Tudíž jak vyplývá z výše uvedeného, soudy měly v době rozhodování k dispozici poměrně stručný text amnestie, poměrně zastaralou judikaturu, která byla spojována s jinými amnestiemi, tudíž neodpovídala konkrétním požadavkům, a to bylo vše. K tomu zpočátku (především u osob ve výkonu trestu odnětí svobody) skoro žádný čas na přípravu a případné sjednocení stanovisek. Všechny tyto skutečnosti měly vliv na předmětná rozhodnutí.

Nicméně abychom se vrátili k podstatě tohoto článku. Mohla amnestie některému z odsouzených uškodit? Na první pohled bychom mohli říci, že nikoli. Odsouzení byli hromadně propuštěni z věznic, ještě většímu počtu odsouzených byly prominuty tresty podmíněné, tresty obecně prospěšných prací, tresty domácího vězení. Samotné pojetí amnestie vede k prominutí nebo zmírnění trestů (resp. jejich důsledků) uložených určitému okruhu pachatelů trestných činů, anebo nařizuje nezahajování či zastavení jejich trestního stíhání. Amnestie tudíž nemůže zhoršit postavení odsouzeného, nebo obviněného, proti kterému je vedeno trestní řízení. Přesto právě k tomuto, s ohledem na výše uvedené skutečnosti, v některých konkrétních případech došlo a to právě prostřednictvím poměrně diskutovaného čl. III amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013.

Článek III. předmětné amnestie zní:

Zmírnění některých nepodmíněných trestů odnětí svobody

(1) Promíjím s podmínkou, že se osoba, které byl trest prominut, nedopustí trestného činu v době odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení, nepodmíněné tresty odnětí svobody uvedené v odstavci 2 a 3 tohoto článku.

(2) Promíjím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly tyto tresty pravomocně uloženy před 1. lednem 2013, pokud byl uložen trest nepřevyšující 24 měsíců a zároveň nebyl trest uložen

a) za zločin, při němž byla způsobena smrt nebo těžká újma na zdraví, nebo

b) za zločin proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, anebo proti rodině a dětem, nebo

c) osobě, která kromě trestné činnosti, o níž se rozhoduje podle tohoto článku, byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo která byla v

posledních pěti letech před 1. lednem 2013 propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, pokud se na ni nehledí, jako by odsouzena nebyla.

(3) Promímím nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, pokud byly pravomocně uloženy před 1. lednem 2013 a pokud byl uložen trest ve výměře nepřevyšující 36 měsíců a zároveň osoba, které byl trest uložen, dosáhla či v roce 2013 má dosáhnout věku 70 let.

(4) Jestliže prominutí trestu podle tohoto článku nelze vztáhnout na celou trestnou činnost, za niž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, neužije se ho ani zčásti.

Jak tedy předmětné ustanovení zhoršuje postavení odsouzených? **Jedná se o případy osob podmíněně propuštěných z výkonu trestu odnětí svobody, za trestné činy za které jim byl původním odsouzejícím rozsudkem uložen nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře převyšující 12 měsíců[5], ale nepřevyšující 24 měsíců a u kterých by zkušební doba podmíněného propuštění uplynula dříve než podmínka stanovená v čl. III. odst. 1 amnestie presidenta republiky ze dne 1.1.2013 tedy doba odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení.**

Pro větší přehlednost se pokusím své tvrzení podrobněji analyzovat a prakticky ilustrovat.

Při podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody dle § 88 odst. 1 tr. zákoníku[6] se stanoví zkušební doba dle § 89 odst. 1 tr. zákoníku, u odsouzených za přečin až na tři roky, a u odsouzených za zločin na jeden rok až sedm let. Jestliže podmíněně propuštěný vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil, jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná. U podmíněně propuštěného se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby předmětné rozhodnutí.

Představme si tedy situaci, kdy soud podmíněně propustí odsouzeného, který vykonává nepodmíněné tresty odnětí svobody, které mu byly uloženy třemi rozsudky ve výměře **12 měsíců, 18 měsíců a 24 měsíců**. Jednou z podmínek podmíněného propuštění je vykonat alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.[7] Pokud tedy náš odsouzený vykonal nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře 27 měsíců (1/2 z celkové výměry 54 měsíců) může být z výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn při splnění dalších podmínek[8] a stanovení přiměřené zkušební doby. Je nutné zdůraznit, že pro rozhodnutí o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody se veškeré tresty v současné době vykonávané považují za trest jediný. V tomto ilustračním případě byla stanovená, jako přiměřená zkušební doba ve výměře 4 let a pro zjednodušení počala běžet 1.1.2010, kdy měla běžet do 1.1.2014. Podmíněně propuštěný se po dobu běhu zkušební doby podmíněného propuštění chová řádně, kdy do běhu zkušební doby vstoupí s amnestií dne 1.1.2013 prezident republiky.

Vzhledem k tomu, že prezident republiky promíjí amnestií nevykonané nepodmíněné tresty odnětí svobody nebo jejich zbytky, musí soud zkoumat na rozdíl od podmíněného propuštění, kdy byl jaký trest vykonán (pro institut podmíněného propuštění postačí zkoumat vždy jen uplynutí zákonné lhůty u všech odsouzených, které jsou pro výpočet této lhůty vnímány jako trest jediný). Dojdeme tedy k závěru, že první běžel odsouzenému trest odnětí svobody ve výměře 12 měsíců, tento odsouzený vykonal před rozhodnutím o podmíněném propuštění, poté začal běžet trest odnětí svobody v celkové výměře 18 měsíců, ze kterého odsouzený v době podmíněného propuštění (po 27 měsících) vykonal 15 měsíců. V době podmíněného propuštění tedy odsouzený nevykonal z druhého trestu odnětí svobody ve výměře 18 měsíců ještě 3 měsíce a dále mu zbýval vykonat celý třetí trest odnětí svobody ve výměře 24 měsíců. Soudy tedy budou muset zkoumat, zda druhý trest odnětí svobody ve výměře 18 měsíců nebo spíše jeho zbytek ve výměře 3 měsíců a dále celý třetí trest odnětí svobody ve výměře 24 měsíců podléhá amnestii presidenta republiky dle čl. III odst. 2. Pokud soudy vyloučí

omezení uvedené v čl. III odst. 2 předmětné amnestie, tedy, že nebyl trest uložen:

a) za zločin, při němž byla způsobena smrt nebo těžká újma na zdraví, nebo

b) za zločin proti životu a zdraví, proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, anebo proti rodině a dětem, nebo

c) osobě, která kromě trestné činnosti, o níž se rozhoduje podle tohoto článku, byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo která byla v posledních pěti letech před 1. lednem 2013 propuštěna z výkonu trestu odnětí svobody, pokud se na ni nehledí, jako by odsouzena nebyla,

pak soudy musí dospět k závěru, že se předmětná amnestie na toto rozhodnutí vztahuje.

Rozhodnutí soudu o tom, že odsouzený je účasten amnestie je toliko rozhodnutí deklaratorní, které toliko potvrzuje, že konkrétní odsouzený a jeho konkrétní trest je účasten amnestie. Konkrétní odsouzený je účasten amnestie již rozhodnutím presidenta republiky ke dni 1.1.2013, soudy poté jen potvrzují, který odsouzený splňuje podmínky amnestie a který nikoliv. Je otázkou zda zde má soud možnost rozhodnout o tom, že přestože byly splněny všechny podmínky pro amnestii dle čl. III odst. 2, odsouzený účasten amnestie nebude.

Vraťme se k našemu původnímu případu. Zkušební doba podmíněného propuštění by uplynula dne 1.1.2014, nicméně prezident republiky k 1.1.2013 vyhlásil amnestii, které je náš odsouzený účasten jak se zbytkem druhého trestu, tak s celým trestem třetím. Nicméně prezident republiky dle čl. III předmětné tresty promíjí s podmínkou, že se osoba, které byl trest prominut, nedopustí trestného činu v době odpovídající lhůtě pro zahlazení odsouzení, nepodmíněné tresty odnětí svobody uvedené v odstavci 2 a 3 tohoto článku. Dle § 105 odst. 1 písm. c) tr. zákoníku bude možné takové tresty (všechny tresty odnětí svobody převyšující jeden rok, ale nepřevyšující pět let) zahladit po uplynutí pěti let. Pokud tedy by soudy rozhodli o amnestii presidenta republiky, byla by odsouzenému stanovena podmínka až do 1.1.2018, tedy fakticky by se zkušební doba prodloužila o další čtyři roky. Bylo by takové rozhodnutí spravedlivé?

Než dospějeme ke konkrétnímu závěru, je nutné posoudit, zda zkušební doba podmíněného propuštění je obdobná s institutem podmínky dle čl. III odst. 1 v amnestii prezidenta republiky, případně za jakých okolností lze dospět k závěru o jejich porušení a tedy nařízení výkonu zbytku takových trestů. V případě podmíněného propuštění dle § 91 odst. 1 tr. zákoníku musí odsouzený vést řádný život, případně vyhovět uloženým podmínkám. V případě podmínky dle čl. III odst. 1 amnestie postačí, pokud se odsouzený amnestovaný nedopustí trestného činu. V tomto je nutné oprávněně poukázat na skutečnost, že podmínka podle čl. III odst. 1 amnestie klade na odsouzené mírnější nároky, kdy vedení řádného života dle § 91 odst. 1 tr. Zákoníku, je nutno vnímat širěji než jen nedopuštění se trestného činu, kdy důvod k nařízení výkonu zbytku trestu z podmíněného propuštění může způsobit i spáchání přestupku či nevyhovění uloženým podmínkám. Nicméně ustanovení § 91 odst. 1 tr. zákoníku je dále změkčováno druhou větou § 91 odst. 1 tr. Zákoníku, dle kterého *„výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k rozhodnutí o tom, že se zbytek trestu vykoná, a*

a) stanovit nad odsouzeným dosud neuložený dohled,

b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 89 odst. 1 nebo § 90 odst. 2, nebo

c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.“

Nelze tedy říci, že zkušební lhůta pro podmíněné propuštění je totožná s podmínkou dle čl. III odst. 1 amnestie prezidenta republiky.

Pokud tedy zohledníme veškeré výše předestřené argumenty, můžeme fakticky dospět toliko k dvěma možnostem:

1. Pokud jsou splněny podmínky čl. III rozhodnout o tom, že odsouzený je účasten amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013.

2. Nerozhodnout o tom, že odsouzený je účasten amnestie prezidenta republiky do doby, než by došlo k nařízení výkonu zbytku trestu z podmíněného propuštění.

Ad. 1) k správnosti **prvé varianty** může vést skutečnost, že soud má oprávnění pouze deklaratorní k rozhodnutí prezidenta republiky o amnestii, soud nerozhoduje v pravém slova smyslu, ale jen potvrzuje, zda rozhodnutí o amnestii prezidenta republiky dopadá na konkrétního odsouzeného, na konkrétní trest. V tomto případě potom soudu nepřisluší úvaha o tom, zda pokud jsou splněny podmínky amnestie prezidenta republiky, bude tuto amnestii aplikovat či nikoliv. Soud rozhoduje dle § 368 tr. řádu toliko o tom, zda a do jaké míry je odsouzený účasten amnestie. Na podporu tohoto stanoviska je nutné podotknout, že podmínky pro nařízení výkonu zbytku trestu u podmíněného propuštění a podmínky dle čl. III odst. 1 amnestie prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 nejsou shodné.

Ad. 2) oproti prvnímu stanovisku je **stanovisko druhé**, které se opírá především o přirozené pojetí spravedlnosti. Amnestie ze své podstaty musí být vždy odsouzeným ku prospěchu, a tudíž prezident republiky nemůže amnestii zhoršit postavení odsouzeného podmíněně propuštěného. Za předmětné stanovisko se taktéž postavili Grívna s Říhou, když konstatovali, že otázku výhodnosti či nevýhodnosti aplikace amnestie musí ovšem soud vždy posuzovat z pohledu samotného odsouzeného, neboť jak dříve Ústavní soud judikoval, posledním arbitrem toho, co je či není ku jeho prospěchu, by měl být zásadně obviněný, nikoli soud, který je nepochybně při úvaze, zda nějaká změna obviněnému prospívá či nikoli, veden i vlastními hodnotovými představami. (srov. nález sp. zn. I. ÚS 670/05, publikovaný pod č. 88/2006 ve Sb. NUS, svazek č. 41, případně i sp. zn. II. ÚS 254/08, publikovaný pod č. 197/2008 ve Sb. NUS, svazek č. 51).[9] Nicméně dále připouštějí, že v praxi přitom dochází k mnohým obtížně řešitelným situacím, kdy nelze jednoznačně uvést, co je pro odsouzeného výhodnější. Nikdo totiž nemůže nyní počítat s tím, jak se vlastně bude odsouzený po dobu několika dalších let chovat, zda pouze nevyhoví uloženým podmínkám či zda spáchá trestný čin.[10]

Jediným řešením za této situace je odložit rozhodnutí o amnestii prezidenta republiky do doby, než odsouzený podmíněně propuštěný zavdá příčinu pro nařízení výkonu zbytku trestu odnětí svobody a pokud ji zavdá a soud, který odsouzeného podmíněně propustil rozhodne o výkonu zbytku tohoto trestu, pak příslušný soud před nástupem výkonu zbytku tohoto trestu rozhodne o účasti na amnestii prezidenta republiky ze dne 1.1.2013 a odsouzený nebude muset tento trest vykonat, když bude amnestován. Nicméně ani tento postup není zcela bezproblémový. Pravděpodobně by tímto postupem šli vyřešit situace, kdy důvodem pro nařízení zbytku trestu odnětí svobody bude porušení předpokladu vedení řádného života přestupkem nebo nesplněním uložených povinností.[11] Pokud však důvodem nařízení výkonu zbytku trestu odnětí svobody z podmíněného propuštění bude trestný čin a to trestný čin spáchaný po 1.1.2013, pak by takovýto postup vedl k nezákonnému zvýhodnění odsouzeného. Jelikož dle čl. III odst. 1 amnestie prezidenta republiky se předmětný trest promíjí, pokud se odsouzený nedopustí trestného činu. Jakéhokoliv trestného činu spáchaného po vyhlášení

amnestie tedy po 1.1.2013 v době podmínky tedy do 1.1.2018. Tudiž ani tento postup není právně zcela čistý. Druhou stranou této mince může být postup spočívající v tom, že pokud by došlo ke spáchání dalšího trestného činu po 1.1.2013 nebude předmětný soud o amnestii vůbec rozhodovat, jelikož ji nebude možné aplikovat právě s poukazem na porušení čl. III amnestie presidenta republiky ze dne 1.1.2013. Nicméně zde narážíme právě na deklaratorní charakter soudního rozhodnutí a který je s tímto závěrem v rozporu.

Situace, tedy nemá jednoduché řešení. Dle názoru autora je nutné o amnestii pokud jsou splněny podmínky rozhodnout i za situace, že odsouzený bude znevýhodněn, jelikož rozhodnutí soudu je toliko deklaratorní k amnestii presidenta republiky ze dne 1.1.2013. Jedinou možností je potom úvaha prezidenta republiky při rozhodování o tom, zda podmínka dle čl. III odst. 1 amnestie presidenta republiky byla porušena a pokud ano, jak s ní naloží. To za situace kdy dojde k porušení podmínky amnestie ze dne 1.1.2013 v době, kdy již by zkušební doba podmíněného propuštění uplynula. Toto neřeší ani amnestie ani zákon. Věc se tedy paradoxně může vrátit zpět tam, kde vnikla tedy na Pražský hrad do rukou presidenta. Což by spravedlivé bylo, pokud by zde na Pražském hradě zůstal ten president, které svým rozhodnutím předmětný stav způsobil. Nicméně s ohledem na současnou situaci, tento problém již nebude řešit ten president, který o předmětné amnestii rozhodl, ale president nový, který s touto amnestií nemá nic společného.

Závěrem bych rád zmínil ještě jedno poněkud kuriózní řešení celé problematiky se kterým přišel nejmenovaný stížnostní soud. Ve svém rozhodnutí konstatoval, že pokud byl odsouzený podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody se stanovením zkušební doby kratší než je délka podmínky dle čl. III amnestie presidenta republiky (jak víme tato je vždy pět let), pak by aplikace amnestie presidenta republiky dle čl. III byla nepříznivější ve vztahu k délce zkušební doby (byla by delší), oproti délce zkušební doby stanovené mu soudem při jeho podmíněném propuštění. Předmětný stížnostní soud dospěl k poněkud překvapivému závěru, že předmětné případ je nutno posuzovat jako analogii uložení podmíněného trestu odnětí svobody. V konkrétním posuzovaném případě byl odsouzený podmíněně propuštěn z výkonu trestu odnětí svobody, když mu do konce zbývalo jen 338 dní. Zkušební doba byla stanovená na 30 měsíců. S ohledem na tyto skutečnosti poté předmětný stížnostní soud rozhodl tak, že odsouzený (na kterého by se jinak vztahovala amnestie dle čl. III pro trest odnětí svobody ve výměře dvou let) je účasten amnestie presidenta republiky, ale nikoli dle čl. III, ale dle čl. IV odst. 1 písm. b)[12]. Tedy konstatoval, že přestože odsouzenému byl původně uložen nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře dvou let, ale byl z tohoto výkonu trestu odnětí svobody podmíněně propuštěn v době, kdy mu z výkonu trestu odnětí svobody zbývalo 338 dní, pak je možné na něj vztáhnout v rámci analogie tu část amnestie, která pojednává o prominutí podmíněných trestů odnětí svobody. S tímto závěrem se autor článku nemůže ztotožnit, naopak je nutné takovýto postup podrobit kritice, kdy takto pojatá analogie je zcela v rozporu s předmětným textem amnestie, jakož i se zásadami trestního řízení.

JUDr. Roman Vicherek,
soudce Okresního soudu v Ostravě

-
- [1] Hendrych Dušan a kol. Právní slovník 3. vydání, Praha 2009
- [2] NETT, A. a kol. Trestní právo procesní. Multimediální učební text, 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2005. s. 80
- [3] Hendrych Dušan a kol. Právní slovník 3. vydání, Praha 2009
- [4] Tomáš Gřivna, Jiří Říha: Amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 vyhlášená pod č. [1/2013 Sb.](#), [Trestněprávní revue 2/2013, s. 29]
- [5] Pokud by šlo o nepodmíněný trest odnětí svobody do 12 měsíců včetně došlo by k aplikaci čl. I odst. 1 předmětné amnestie, kde prominutí tohoto trestu nebo jeho zbytku není vázáno na žádnou podmínku.
- [6] § 88 odst. 1 tr. zákoníku Soud může odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a
- a) odsouzený vykonal alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody, nebo
- b) odsouzený, jenž nebyl odsouzen za zvlášť závažný zločin a který dosud nebyl ve výkonu trestu odnětí svobody, vykonal alespoň třetinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.
- [7] § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku
- [8] Jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život. V případě zločinu navíc soud přihlédne také k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu a zda částečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem nebo zda vydal bezdůvodné obohacení získané trestným činem.
- [9] Tomáš Gřivna, Jiří Říha: Amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 vyhlášená pod č. [1/2013 Sb.](#), [Trestněprávní revue 2/2013, s. 29]
- [10] Tamtéž
- [11] Což s ohledem na druhou větu § 91 odst. 1 tr. zákoníku bude jen minimum případů pokud vůbec nějaký.
- [12] Promíjím podmíněně odložené tresty odnětí svobody pravomocně uložené před 1. lednem 2013 osobám, které osobám, kterým byl trest uložen ve výměře nepřevyšující dva roky.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)

- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)